

вх. № РД 08 – 150/09.0.018 г. Тема: **Юбилейна научна конференция „БЪЛГАРСКИЯТ ЕЗИК – МИНАЛО, НАСТОЯЩЕ, БЪДЕЩЕ“** (По случай 40 години от създаването на Катедрата по български език в Шуменския университет).
 Финансиране 3120 лв.

ЕКИП

Ръководител на проекта:	Преподавател/докторант/ студент
1. ФХН проф. д-р Марияна Иванова Стефанова	преподавател
Членове на колектива:	
2. ФХН проф. д-р Надка Николова Николова	преподавател
3. ФХН проф. д-р Велка Александрова Попова	преподавател
4. ФХН проф. д-р Димитър Димитров Попов	преподавател
5. ФХН гл. ас. д-р. Николай Кънчев Николов	преподавател
6. ФХН гл. ас. д-р. Анета Маринова Тихова	преподавател
7. ФХН гл. ас. д-р. Албена Георгиева Баева	преподавател
8. ФХН гл. ас. д-р. Камелия Валериева Колева-Иванова	преподавател
9. ФХН гл. ас. Станислава Спасова Теофилова	преподавател
10. ФХН преп. Румяна Русинова Иванова	преподавател
11. ФХН докт. Ани Георгиева Ангелова	докторант
12. ФХН докт. Здравка Йорданова Ррусева-Пеева	докторант
13. ФХН докт. Деян Владимиров Герговски	докторант
14. ФХН докт. Стефка Недялкова Александрова	докторант
15. ФХН докт. Гергана Стойкова Георгиева	докторант
16. ФХН докт. Жанета Здравкова Андреева	докторант
17. ФХН студ. Атина Костова Докузанова БФ, I курс, ф.№ 17100010004	студент
18. ФХН студ. Валентина Валентинова Кулева БФ, II курс, ф.№ 16100010013	студент
19. ФХН студ. Янита Стоянова Николова БФ, III курс, ф.№ 9810010003	студент

ОСНОВНИ РЕЗУЛТАТИ

- От 27 до 29 септември 2018 г. се проведе **Юбилейна научна конференция на Катедрата по български език на тема: „БЪЛГАРСКИЯТ ЕЗИК – МИНАЛО, НАСТОЯЩЕ, БЪДЕЩЕ „**, която се превърна в **МЕЖДУНАРОДНА**
- Създадена беше интернет страницата на Катедрата по български език: <http://www.kbe.shu.bg/>.
- Научната програма на Международната научна конференцията продължи три дни. В нея взеха участие 71 учени от 7 държави: България, Русия, Беларус, Сърбия, Австрия, Норвегия, Турция. Научните заседания се поведоха в три секции: **СЪВРЕМЕНЕН БЪЛГАРСКИ ЕЗИК – ФОНЕТИЧНИ, ГРАМАТИЧНИ, СТИЛИСТИЧНИ АСПЕКТИ; БЪЛГАРСКИ ЕЗИК – ТИПОЛОГИЧНИ, МЕТОДОЛОГИЧНИ, ИСТОРИЧЕСКИ И СЪПОСТАВИТЕЛНИ АСПЕКТИ; БЪЛГАРСКИ ЕЗИК – ПРИЛОЖНИ АСПЕКТИ**
- Докладите от **Юбилейната конференцията на Катедрата по български език** ще бъдат отпечатани в **5 том** на поредицата **Отговорността пред езика**
- **Популяризиране на научния форум в медиите:**

Съобщения и интервюта за Конференцията:

- **Радио:** BNR, Радио Шумен - 21.09. интервю с проф. Н.Николова за предстоящата конференция; - 27.09.18 интервюта с проф.М. Воейкова и с проф. Трумер; - 29.09. интервюта с проф. Т. Бояджиев и с проф. Ст. Димитров
- **Телевизия Шумен:** - 10.10. равностметка за отминалата конференция с проф. К.Вачкова и проф. Н.Николова
- **Интернет:**
- https://m.facebook.com/story.php?story_fbid=10217747357338293&id=1311764210
- RUSISTIKABG.COM
- <http://www.bgrusistika.com/?p=340>

ПУБЛИКАЦИИ ПО ПРОЕКТА

1. **Тодор Бояджиев** (СУ) – Нужна ли ни е джендърлингвистика?
2. **Стефана Димитрова** (БАН) – Ролята на екстралингвистичния фактор в лингвистичните изследвания
3. **Кина Вачкова** (ШУ) – Антропонимична система и езиковата политика на българска
4. **Радка Влахова-Руйкова** (СУ) – Проблеми на съгласуването по род при съществителни, назоваващи лица
5. **Марина Джонова** (СУ) – Употреби на причастнострадателния пасив
6. **Анета Тихова, Румяна Русинова** (ШУ) – Някои наблюдения, свързани с особеностите при степенуване на прилагателните имена в съвременния български език
7. **Трейси Спийд** (ШУ) – Semantic Developments in the Bulgarian Motion Verb: Manner and Path
8. **Валентина Кирилова** (МУ – Плевен) – Отношението граматически род – естествен пол при съществителни имена за лица, назоваващи роднински връзки
9. **Стефка Петрова** (СУ) – Употреба/неупотреба на запетая
10. **Анета Стоянова** (МУ – София), **Дилян Николаев** (СУ) – За употребата на главни и малки букви в богословската лексика
11. **Красимира Алексова** (СУ) – Обвързаността на перцептивната яркост на някои правоговорни отклонения със социалната и личностната идентификация
12. **Ваня Зидарова** (ПУ) – Генеричност и генерична употреба на нулевия член в българския език
13. **Мариана Георгиева** (БАН) – Сложна предикация
14. **Ивелина Савова** (ШУ) – Две налице – едно наопаки в българското изречение
15. **Марияна Стефанова** (ШУ) – Желателните изказвания като етикетни единици за изказване на благопожелания
16. **Станислава Теофилова** (ШУ) – Словоред на несъгласуваното определение в съобщителното изказване (върху материал от разговорната реч)
17. **Добринна Даскалова** (ШУ) – За типологията и ролята на конотациите в медийни текстове
18. **Албена Баева** (ШУ) – Жаргонът като фактор на стила
19. **Здравка Русева** (ШУ) – Прякорът в огледалото на приятелството и враждебността
20. **Людвиг Селимски** (Университет Катовице, Полша) – Фамилни имена от католишки лични имена

21. **Красимира Чакърова** (ШУ) – Лексикални средства за изразяване на негация в съвременния български език
22. **Илия Точев** (СУ) – Специфики при употребата на фразеологизми в журналистическата реч
23. **Жанета Андреева** (ШУ) – Когнитивните метафори като средство за езикова демагогия
24. **Манфред Трумер** (Университет Грац, Австрия) – Българският език от генетичен, ареален и типологичен аспект
25. **Елка Добрева** (ШУ) – Българският език в глобализационната епоха: елементи на интернационализация и интелектуализация
26. **Маргарита Младенова** (СУ) – Семантично структуриране на предикатната лексика
27. **Димитър Попов** (ШУ) – Лингвистична персонология по говора – методология и практика
28. **Ценка Иванова** (ВТУ) – Славистиката и българската интелигенция в края на XIX и началото на XX век (Ватрослав Ягич в България)
29. **Хетил Ро Хауге** (Университет Осло, Норвегия), **Йовка Тишева** (СУ) – Глаголите „вземам“ и „хващам“ във функцията на спомагателни в български език и в други езици
30. **Зейнеп Зафер** (Университет Анкара, Турция) – За диминутивите в български и турски език и превода им на турски
31. **Катя Исса** (УАСГ, София) – Членуването в българския и в арабския език
32. **Тодорка Георгиева** (РУ) – Постройка и функция на едноизреченските текстове в новобългарския превод на Апостолските послания
33. **Николай Николов** (ШУ) – Вердиктиви и бехабитиви в старобългарския превод на Огласителните слова на свети Кирил Йерусалимски (ГИМ, Син. 478)
34. **Татяна Илиева** (БАН) – Наречни и полунаречни изрази, образувани посредством предлози със сепаративно значение в старобългарски език
35. **Мирослав Михайлов** (ПУ) – Развой на гласна ы в българския език (с оглед нейните рефлексите в съвременните родопски говори)
36. **Надка Николова** (ШУ) – „Диплография или какъ ся дръжатъ търговски книги“ (1850) от братя Караминкови – предварителни бележки
37. **Владислав Миланов** (СУ) – Междудиалектни връзки и влияния и значението им за изграждането на новобългарския книжовен език
38. **Камелия Колева-Иванова** (ШУ) – За чистотата на българския език в периода на доизграждане на книжовните норми
39. **Маргарита Гергинова** (СУ) – Актуални наблюдения върху теориите за основата на новобългарския книжовен език
40. **Иво Братанов** (Русе) – Езикът на два ръкописни документа на Иван Н. Момчилов
41. **Красимира Петрова** (СУ) – Вокални и невербални жестове в български и руски вицове
42. **Надежда Стойкова** (ШУ) – Семантико-прагматични особености на метакомуникативните въпросителни конструкции в руския и българския език
43. **Татяна Терзиева** (ШУ) – Принципи построения русско-българского терминологического словаря отрасли автомобилестроения
44. **Ани Ангелова** (ШУ) – Съпоставителни аспекти на българската и немската фразеология
45. **Мария Воейкова** (РАН – Санкт-Петербург, Русия) – Онтогенез славянских языков в свете теории естественной морфологии

46. **Велка Попова** (ШУ) – Езиквата онтогенеза в мултимодална и корпусна перспектива
47. **Мишко Суботич, Силвана Пунишич, Драшко Фурунджич, Зоран Шарич, Ружица Билибайкович** (ЦУЖА – Белград, Сърбия) – Objectivization of the Procedure for Assessment of Sound Expression Quality
48. **Мариана Парзулова** (БУ) – За ролята, функциите и езика на медиите днес и в бъдеще (обобщение на резултати от анкетиране на студенти от България, Словакия и Русия)
49. **Снежана Великова** (ШУ) – Конструирание на не-знание в медийния дискурс
50. **Стефка Калева** (ШУ) – Лингвистични измерения на комуникативния феномен наивен политически дискурс
51. **Димитрина Лесневская** (УННС – София) – Българската търговска кореспонденция – история, съвременно състояние, тенденции на развитие
52. **Юлия Дудашова** (Университет Прешов, Словакия) – Bulharský jazyk v zahraničí (Dejiny lektorátu bulharského jazyka na Prešovskej univerzite v Prešove)
53. **Красимир Иванов, Лидия Супрун-Белевич** (Университет Минск, Беларус) – Беларуски идиоетнически езикови и културни компоненти в повестта на Владимир Караткевич „Страшната ловна дружина на крал Стах” и тяхното представяне в превода ѝ на български
54. **Красимира Колева** (ШУ) – Приносът на бесарабския българин проф. д.ф.н. Иван Стоянов в украинската езиковедска българистика
55. **Марияна Петева** (ШУ) – Университет – библиотека – образование и дигиталният д
56. **Силвена Ставрева-Доростолска** (МУ – Варна) – Психолингвистични аспекти на езиковото взаимодействие в печатната медицинска реклама
57. **Илина Дойкова** (МУ – Варна) – Кандидат-термини в българския медицински език
58. **Петя Райкова, Даниела Танчева-Стефанова** (МУ – Варна) – Умаляването в медицинската комуникация
59. **Албена Добрева** (МУ – Варна) – Ролята на речевите тактики *разбиране, обясняване, успокояване и окуражаване* в комуникацията медицински специалист-пациент
60. **Даниела Танчева-Стефанова** (МУ – Варна) – Езиквата практика и развитието на интеркултурната компетентност
61. **Надежда Николова** (БАН) – Комуникативният процес лекар – пациент в съвременното здравеопазване
62. **Димитрия Желязкова** (МУ – Пловдив) – Предизвикателствата на операционната зала и езиковият дискурс
63. **Катерина Пенева, Евдокия Скочева** (МУ – Варна) – Развиване на уменията четене и говорене по общ български език – настояще и перспективи

ПУБЛИКАЦИИ НА УЧАСТНИЦИТЕ В ПРОЕКТА „БЪЛГАРСКИЯТ ЕЗИК – МИНАЛО, НАСТОЯЩЕ, БЪДЕЩЕ” ЗА 2018 Г. ОТ КАТЕДРАТА ПО БЪЛГАРСКИ ЕЗИК

1. **Стефанова, М.** Към първия етап от изграждането на българския речев етикет. – В: Юбилеен сборник по случай 70-годишнината на проф. д-р Кирил Цанков, Велико Търново: Фабер, 2018.

2. **Стефанова, М.** За един вид метакомуникативни изказвания при речевото общуване на български език.- В: Език – реч-комуникация. Шумен: УИ Еп. Константин Преславски, 2018, с. 32-40.
3. **Стефанова, М.** Желателните изказвания като етикетни единици за изказване на благопожелания. – В: В: Отговорността пред езика. Книга 5. Шумен: УИ Еп. Константин Преславски, 2018.
4. ***Николова, Н.** Кодификация в предизвестена криза: членните форми при имената от мъжки род – история, настояще, перспектива. // Български език, 2018 (год. LXV), кн. 2, с. 100–109.
5. **Николова, Н.** „Диплография или какъ ся дръжатъ търговскы книги” (1850) от братя Караминкови – предварителни бележки. – В: Отговорността през езика. Книга 5. Шумен: УИ Еп. Константин Преславски, 2018.
6. **Николова, Н.** За омонимите и тяхната класификация. – В: Българистични езиковедски четения. Електронно издание на СУ (ще излезе до края на 2018 г.)
7. ***Ророва, V.** Precursors of grammar in the early Bulgarian child language: two cases. – Web of Scholar 2018, № 2 (20), Vol. 5, February 2018, 76–83. (Index Copernicus, РИНЦ, Google Scholar) [ISSN print — 2518-167X] [ISSN online – 2518-1688] (in Russian)
8. ***Попова, В.** Модалните глаголи в ранната онтогенеза на българския език. – Език и литература 2018, № 1–2, 53–74.
9. Ророва V. Onomatoroeias as Precursors of Grammar in the Ontogenesis – Speech and Language 2018, №1
10. ***Попова, В.** Словесните асоциации и тяхната (не)достатъчност при изследването на детския лексикон– Рогожникова, Т. М. (ред.) Теория и практика языковой коммуникации, Уфа: РИК УГАТУ, 2018, 241–252.
11. ***Попов Д.** *Лингвистична персонология по говора: теория, методология и практика.* – Език и литература, 2018, № 1–2, 87–102 – 4
12. **Роров, D.** *Linguistic personology – a new science in paradigm of anthropological linguistics.* –Speech and Language 2018, №1
13. **Попов, Д.** *Лингвистична персонология по говора – методология и практика* – Сборник с доклади от Юбилейната международна конференция „Българският език – минало, настояще, бъдеще“, Шумен, 2018.
14. **Колева-Иванова, К.** За чистотата на българския език в източнорумелийския периодичен печат (1878 – 1885) – В: Отговорността пред езика. Книга 5. Шумен: УИ Еп. Константин Преславски, 2018.

15. **Тихова, А.** За някои съществителни имена от мъжки род в *dativus singularis* в славянския превод на „История на Юдейската война” от Йосиф Флавий според Архивския хронограф. – В: *In honorem*, посветен на проф. д-р Пиринка Пенкова, 2018.
16. **Тихова, А.** Характерни езикови особености, отразени в поезията на будителя Константин Миладинов (2). – В: *Limes slavicus*. 3. Културни концепти на славянството. Шумен, 2018, 72-90.
17. **Теофилова, С.** Словоред на несъгласуваното определение в съобщителното изказване (върху материал от разговорната реч) – В: *Отговорността пред езика*, кн. 5. Шумен: УИ „Епископ Константин Преславски“, 2018.
18. **Русинова, Р., А. Тихова.** Към въпроса за особеностите при степенуване на прилагателните имена в съвременния български език. – В: *Отговорността пред езика*. Книга 5. Шумен: УИ Еп. Константин Преславски, 2018.